

Staten eier barna

Barnevernet hevder ofte at de gjør for lite, ikke for mye. Men her dreier det seg om folk som har mer makt enn de kan forvalte.

📰 KRONIKK

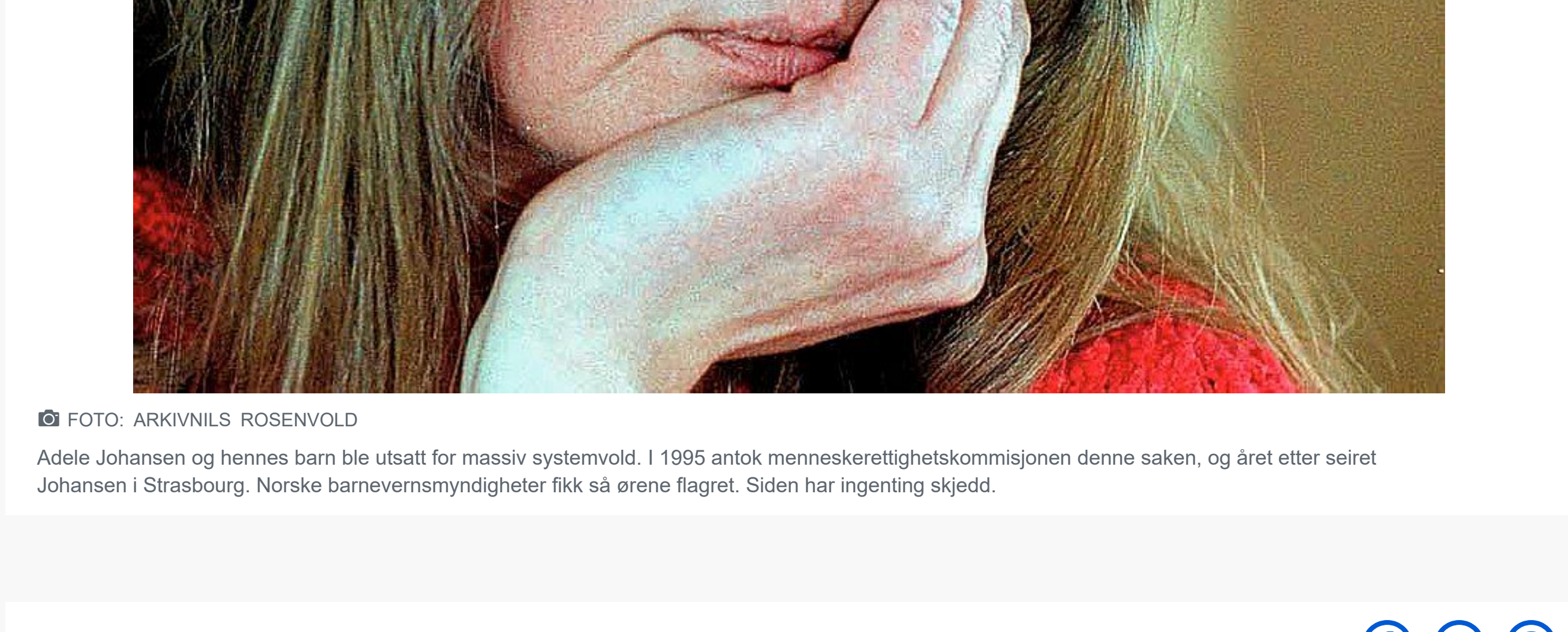

FOTO: ARKIVNILS ROSENVOLD
Adele Johansen og hennes barn ble utsatt for massiv systemvold. I 1995 antok menneskerettighetskommisjonen denne saken, og året etter seiret Johansen i Strasbourg. Norske barnevernsmyndigheter fikk så ørene flagret. Siden har ingenting skjedd.

Elin Brodin 28. mars 2009 08:53 21:26

Kjære Franz Kafka. I tilfelle det finnes et liv etter døden, skriver jeg herved et brev til deg. Det virker vel søkt å tro at du leser norske aviser i det hinsidige, men man kan jo håpe – og er det noe sted du ville få bekreftet mange av dine dystre teorier, så er det i kjempers fødeland anno 2009.

For en del år tilbake, i 1991, skrev undertegnede debattboken Papirdukker, som tok utgangspunkt i en barnevernssak. Adele Johansen og hennes barn ble utsatt for massiv systemvold og nådde ikke igjennom i rettsapparatet. I 1995 antok imidlertid Menneskerettighetskommisjonen denne saken, og året etter seiret Johansen i Strasbourg. Norske barnevernsmyndigheter fikk så ørene flagret.

Grove brudd.

Men det sluttet ikke her. Norske medier nevnte knapt nok den historiske hendelsen, og fremdeles er de færreste nordmenn klar over at barnevernet er dømt for grove brudd på menneskerettighetene. Johansen fikk ikke engang den bortførte datteren tilbake, og etaten gnålte videre på de selvmotsigende argumentene som nettopp var blitt revet i filler. Ingen endringer av betydning er foretatt innenfor barnevernet på de 13 årene som har gått siden Strasbourg ga oss et signal som ikke burde være til å misforstå.

«Helhetstenkning er like uendelig fjernt for disse menneskene som vanlig folkevett, hjertedannelse og moralsk gangsyn.»

TWEET DEL

Krigstraumer.

Johansen bor nå utenlands og vil aldri mer hjem til Norge. Sønnen, som var 12 år da de verste statlige overgrepene ble begått mot familien, har erfaringer på linje med krigstraumer. Guttungen satt innesperret på en institusjon for voksne og gråt etter moren sin mens de tok lillesøsteren fra ham for bestandig. Flere uavhengige sakkyndige, blant andre psykiater Reidar Larssen, har fastslått at det var myndighetene som påførte ham psykiske skader. Men Larssen ble jo mye mobbet fordi han kritiserte lobotomi for tidlig, så han hadde svekket status. Tror du burde ta en prat med ham, Kafka.

Mange klager.

Hvis man leser menneskerettighetsdomstolens dokumenter, ser man at nesten alle henvisninger til artikkel 8 nevner «Johansen vs. Norway». I 1995 uttalte Strasbourg-representanter at norsk barnevern ble ansett som et betydelig problemområde og at de fikk mange klager herfra, men at de hadde ventet på en sak som kunne «aksentuere alle de prosessuelle spørsmålene samtidig». Derfor valgte de Johansen. Ikke fordi saken var grovere enn hauger av andre. Så mye for barnevernets påstand om at man ikke kan dømme etaten ut ifra en enkeltsak.

Egen advokat.

For å nevne et par konkrete ting: Barn bør få egen advokat i overtagelsessaker som bringes inn for retten – istedenfor at barnet deler advokat med etaten, mens foreldrene blir den demoniserte «motparten». Barnevernet bør innlysende heller ikke få oppnevne de sakkyndige som skal være meddommere ...

Strasbourg kritiserte også manøveren barnevernet foretar når de brutalt splitter familier uten rettslig kjennelse og lar det gå vinter og vår – for så å bruke separasjonen som et selvstendig argument mot gjenforening!

Ofrenes stemme.

Barnevernet hevder ofte at de gjør for lite, ikke for mye, og at de bare trenger flere ressurser. Men her dreier det seg primært om holdninger, og om folk som har mer makt enn de kan forvalte. Det må innføres noe i systemet som stanser skadelige handlinger og gir ofrene en stemme. Man kan ikke basere seg utelukkende på funksjonærenes moral. Manglende behandling og feilbehandling er for øvrig ikke motpoler, men to sider av samme sak.

Selv om man vil ha en politietat, behøver man ikke godta politivold. Og det finnes ingen som helst grunn til at barnevernet skal ha friere spillerom enn politiet.

Sterk sentralstat.

Her sitter vi altså med en sterk sentralstat som gir trengende barn stener for brød, og et byråkrati som styrer rettsapparatet. Ja, du ville blitt forbauset, Kafka, over hvor profetiske dine århundregamle ord lyder i våre ører. Hils trette, snille gamle doktor Larssen og si at andre jammerdøler skal fortsette kampen hans. Tallrike historier har jo kommet til siden han forlot oss. Nylig døde for eksempel Kristiane på en av statsanstaltene, ti dager før hun ville blitt myndig og vært utenfor etatens rekkevidde. Men mer vet jeg om et drama som ikke har fått pressens oppmerksomhet, mens som Norges representant i Nordiske Komiteen for Menneskerettigheter, Gry Scholz Næro, har fortalt meg om:

Rive over båndene.

En helt normal mor i Bergen hadde en livskrise for noen år siden, og barnevernet skulle midlertidig bidra med støtte. De plasserer den yngste, en gutt, i fosterhjem og neglisjerer familiens ønske om hyppig samvær – og da mor er over krisen, nekter de å sørge for tilbakeføring. I praksis samarbeider nå etaten og fosterforeldrene om å rive over båndene mellom mor og sønn.

I likhet med Johansen har denne moren kjempet med nebb og klør mot overmakten. Hun nådde til og med frem i retten – men barnevernet ser suverent bort ifra både dommer i Bergen tingrett, fylkesnemndvedtak og pålegg fra Fylkesmannen i Hordaland. Hvorfor har de anledning til det?

Mishandlet.

Den siste utviklingen i saken er tragisk. For nå hevder guttens fastlege, og flere andre, at han trolig blir både fysisk og psykisk mishandlet i fosterhjemmet. Dette er imidlertid tematikk som sjelden interesserer barnevernet, for der later de til å basere seg på den pussige hypotese at det kun er et barns opprinnelige foreldre som kan gjøre det noe vondt.

Barnevernet har stolte tradisjoner. De startet under navnet «Norsk Misjon Blant hjemløse», og spesialiteten var storstilte kidnappingsrazziaer mot romanibarn. Endringene siden har vært overfladiske, og den underliggende mentaliteten består. Helhetstenkning er like uendelig fjernt for disse menneskene som vanlig folkevett, hjertedannelse og moralsk gangsyn.

Ingen kan hjelpe.

Moren i Bergen har nå fått helseproblemer som følge av den konstante angreisen for barnet. Guttens isoleres i fosterhjemmet, og folk ber meg om hjelp. Som ellers må jeg svare: Jeg kan ikke gjøre noe. Ingen kan hjelpe dere!

I sakspapirene fra Bergen blir moren anklaget for å ha hvilt en halvtime på sofaen ved et av de sjeldne barnesamværene – der guttens 19 år gamle søster også var til stede. Etter denne episoden ble det helt slutt på kontakten mellom mor og sønn. Men hvis det er uansvarlig å legge seg ned på i samme rom som en 11-åring som også ivaretas av sin voksne søster, lurer jeg på hvem som egentlig bør få beholde omsorgen for barna sine.

Vel, nå håper jeg at den fjerde statsmakt stiller opp her, siden jeg ikke har din nåværende adresse. Og til slutt vil jeg bare fortelle deg hvordan barnevernets viktigste mantra lyder: «Foreldre eier ikke sine barn».

Akkurat der har de jo helt rett. For det er staten som eier barna.

Jobb Alle Stillinger Lederstillinger

COO - Produksjonssjef Hys	Arealplanlegger Øvre Eiker Kommune	Avdelingsdirektør forvaltning og Direktoratet for økonomistyring
Medisinsk utstyr og rekvisita, Industri	Offentlig administrasjon	Offentlig administrasjon, Økonomi

KRONIKK

En ny generasjon norske høyretradikale

Det er en misforståelse at norsk politisk debatt må være anstendig. Det må den ikke. | Hadia Tajik

Listhaug har ikke bare splittet folket. Hun har utvidet en oftest skjult kløft | Egil Ulateig

«Listhaug-land» og urimelige karakteristikk av Resett | Helge Lurås

Det eneste jeg fikk, var to hjerter

Vi varslet om mulige overgrep. Svarene bekymrer oss. | Anonyme foreldre

TIL FORSIDEN TIL TOPPEN

TIPSTELEFON 02286	TIPS PÅ E-POST
VARSLERTJENESTEN SECUREDROP	DEBATTINNLEGG PÅ E-POST
SENTRALBORD 22 86 30 00	ANNONSER 2286 3010
KUNDESERVICE 2189 6040	VIS AKERSGATA 55 I KART

ADRESSE
Akersgate 55, 0180 OSLO

SJEFREDAKTØR OG ADMINISTRERENDE DIREKTØR Espen Egil Hansen	POLITISK REDAKTØR Trine Ellertsen
NYHETSREDAKTØR Tone Tveay Strøm-Gundersen	KULTURREDAKTØR Sarah Serheim
FEATUREREDAKTØR Lillian Vamheim	REDAKTØR Harald Stanghelle
UTVIKLINGSREDAKTØR Eirik Hammersmark Winsnes	

[PERSONVERNPOLICY OG COOKIES]